

ՕՍՄԱՆԼԸ ՊԱՆԴԱՍԻՐ
Ետրքերի աւաքանկա Հո-
րեր 1 չարշապա կենիւ-
վագիւր զարպլանեի ամ-
րոսէլի տէմիր եօլլար թ-
րաթընք 58րնի իքրամիյե-
րասր քէշիտէ օլունմադա

Պաշտօնա գրաւը Ալֆօնսուն Աւստրիական Սերլիտիւնէսի գերիտօմի- խուն ինչ իւրպիւմանը, նոյնմէքեր- յունտան ինքա օրունմանսարա գարաբը վերլիւմը տիր ։

Օտեաա վալիի մուվադգաթը ժէնեւրալ Թօթիմպէն, մէմուրիյէ- Թի հաղըրէսի քէմաքեան Էօհմե- սինտէ գալմադ իւղլէն, մէքեքիի Օտեաաաա պուլունտան գօլ օրտու- յալ պաշ գօմանտան Թալին գը- լըմըըը տիր ։

Թիւրքմէնէրէ գարըը հարեքե- Թէ մէմուր օլունտան Ռուս օրտու- սունտան պաշ գօմանտանըըըը ժէ- նէրալ Տէր Գուկասօֆ Էեքրիմ- Էէթիւրալ Սաօպէնֆէ Իւպէն լունաճաղընա տալիր պիր լիվա- յէթ վար ինէ տէ, հէնուղ մու- սատտադ տէլիւ տիր ։

Էլան Ալֆօթիւանըն Թաշթը ի- տարէսինտէ պուլունտան Հէքսեքըն ճէպիկէն շէհրլունտէ գապաթայի- ճապալիյէն թրթօտազ մէզէն- պլինէ մէնտուզ օլան պիր գըմըր Գարատաաա Ֆիլար իթմէք իւղլէ- թրէքի մէմուրիյէթ իթմտիր, ֆա- ղաթ մէ հուտունտան Էէրի տէ, տէրլիտիէր վէ ավտէթլըրլունտէ պաղը գարաղօլ մէքեքիէրլին տէլ թէշ վէթրալէն ։ Պունտան իւղլէթի- նէ պիր պէլօլթըր Ալֆօթիւան ա- քէրի քէնտիլիյինի թուլմաաա կէլմէքէ, պիր մուհարէպէ դու- հուր ի թիտի, վէ ի հէմիլիէթ թէպալ իթմէքէ իչլին Մաթմըր- տար Ալֆօթիւալըրալ մըղտարը քիֆալէտէ տաքէր Էէնտէրալիէր Սալլաթըն մըղտարը 200 Նէֆէ- ղ ցաաա իթիշ, ֆաղաթ թէլ վէթիլ իտիլիշ օլմալարընա տալիր հէ- նուղ պիր իսպէր Էօք տուր ։

Իււէ կազէթմարըն վէթրիլի- մալիւմաթա կէթէ, Հէքսեք վէ Պսնա իտարէսինտան պիր ճիհէ- Թին իտարէսինտէ, տէվի- Թը Ալլէն ինչ Ալֆօթիւան պէ- Նիստէ միւշքիւլաթ գուհուրա կէլմիշ տիր, Ալֆօթիւան տէվիթի- Հէթիք վէ Պսնաաաա պուլունտան գօլմադ Էէթիւրալ Էիպօքօրօլարըն աղ- ռուճա քէնտիտի իսապալ իթմէք իտ- տապնտան պուլունտալուռ հապ- տէ, Պապը Ալի Բաքա հազ- ռէթլէրի թարաֆըրտան իսապա- լունաճաղ Էիպօքօրօլարըն մէմու- ռիլիթի, տէլիթլը Ալլէն թարա- ֆըրտան թարատիգ օլունտանըն թալէպ իտէթ տիր իթիշ ։

Ինիլիթէրա գըրալիւաաը հաղ- ռէթլէրի, Շարիի Ռումիլի Էլօլու- ռա գօմիսաթմաաա տապըք ին- իլիլպ պաշ մուրալիսաաը օլուն- ղազէթա օգուլալաարա Էլիտէ- սալում օլան Սըը Հէնրի Տըրմըմ- մաա Ուօլթա, Հաճաճալիւանընը պիր գըթաղընը, վէթիլիգի պու- լունտալ օլան Լօրտ Տօմօմօրա Ս- Միթալէն վէ Ս. Գեթրգ նըշանընը պիր գըթաղընը իթա տ ի հաճա- իլիլմիշ տիր ։

Մալիւմ օլունտա վէճհէլ չօգ- տէֆա Էլիւրաղ ղազէթա մուլ- պիրլէրի, կիւլա ֆիլան պէցիւ- ղաթ ին միւլազաթ իլլէ միշլէր իկ- յի մուսաննամիւքալմէլէր թէր- յիլ Խուլալ, ղազէթալարընա նէշըր իթմթիրլէր, վէ պիր գա- կուն աղիմ իսահիլլէ օգունտուգ- տան սօնրա, օ պէթիլը գաթ թիմէ ին պէցիւլ միւլաքալէն մէսի պուլունտաաղընը իլան, վէ մուլաղիլին միւլաքալէմէսինի թէր- ղիլա իտար իտի ։ Կէշէլալէն բը- ղանա Խօրքագօմուշի, հաճաճալի- մէշհուր օլան Պաաշէհրլունտէ Սիշ- մուլաղիլիլլէ Էլազու պուլան պիւ- միւլաքալէմընը հիքեպալսինի ղա- ղէթայի մէքիլարընաճալէն Էազ- մըշ իտիւր Զօգալար իկիպի պիղ տէ պուլաթմուսաննա միւլաքալէմէ օլ- մանտ տէ ինչպէհ իթ մէքսի ի- իստէր, սէպա, 19 թարիլիլ թիւհաա օգունտալունաղա կէ- ղալ Էլիւրաղ ղազէթա մուլ- պիրլէրի, կիւլա ֆիլան պէցիւ- ղաթ ին միւլազաթ իլլէ միշլէր իկ- յի մուսաննամիւքալմէլէր թէր- յիլ Խուլալ, ղազէթալարընա նէշըր իթմթիրլէր, վէ պիր գա- կուն աղիմ իսահիլլէ օգունտուգ- տան սօնրա, օ պէթիլը գաթ թիմէ ին պէցիւլ միւլաքալէն մէսի պուլունտաաղընը իլան, վէ մուլաղիլին միւլաքալէմէսինի թէր- ղիլա իտար իտի ։ Կէշէլալէն բը- ղանա Խօրքագօմուշի, հաճաճալի- մէշհուր օլան Պաաշէհրլունտէ Սիշ- մուլաղիլիլլէ Էլազու պուլան պիւ- միւլաքալէմընը հիքեպալսինի ղա- ղէթայի մէքիլարընաճալէն Էազ- մըշ իտիւր Զօգալար իկիպի պիղ տէ պուլաթմուսաննա միւլաքալէմէ օլ- մանտ տէ ինչպէհ իթ մէքսի ի- իստէր, սէպա, 19 թարիլիլ թիւհաա օգունտալունաղա կէ- ղալ Էլիւրաղ ղազէթա մուլ- պիրլէրի, կիւլա ֆիլան պէցիւ- ղաթ ին միւլազաթ իլլէ միշլէր իկ- յի մուսաննամիւքալմէլէր թէր- յիլ Խուլալ, ղազէթալարընա նէշըր իթմթիրլէր, վէ պիր գա- կուն աղիմ իսահիլլէ օգունտուգ- տան սօնրա, օ պէթիլը գաթ թիմէ ին պէցիւլ միւլաքալէն մէսի պուլունտաաղընը իլան, վէ մուլաղիլին միւլաքալէմէսինի թէր- ղիլա իտար իտի ։ Կէշէլալէն բը- ղանա Խօրքագօմուշի, հաճաճալի- մէշհուր օլան Պաաշէհրլունտէ Սիշ- մուլաղիլիլլէ Էլազու պուլան պիւ- միւլաքալէմընը հիքեպալսինի ղա- ղէթայի մէքիլարընաճալէն Էազ- մըշ իտիւր Զօգալար իկիպի պիղ տէ պուլաթմուսաննա միւլաքալէմէ օլ- մանտ տէ ինչպէհ իթ մէքսի ի- իստէր, սէպա, 19 թարիլիլ թիւհաա օգունտալունաղա կէ- ղալ Էլիւրաղ ղազէթա մուլ- պիրլէրի, կիւլա ֆիլան պէցիւ- ղաթ ին միւլազաթ իլլէ միշլէր իկ- յի մուսաննամիւքալմէլէր թէր- յիլ Խուլալ, ղազէթալարընա նէշըր իթմթիրլէր, վէ պիր գա- կուն աղիմ իսահիլլէ օգունտուգ- տան սօնրա, օ պէթիլը գաթ թիմէ ին պէցիւլ միւլաքալէն մէսի պուլունտաաղընը իլան, վէ մուլաղիլին միւլաքալէմէսինի թէր- ղիլա իտար իտի ։ Կէշէլալէն բը- ղանա Խօրքագօմուշի, հաճաճալի- մէշհուր օլան Պաաշէհրլունտէ Սիշ- մուլաղիլիլլէ Էլազու պուլան պիւ- միւլաքալէմընը հիքեպալսինի ղա- ղէթայի մէքիլարընաճալէն Էազ- մըշ իտիւր Զօգալար իկիպի պիղ տէ պուլաթմուսաննա միւլաքալէմէ օլ- մանտ տէ ինչպէհ իթ մէքսի ի- իստէր, սէպա, 19 թարիլիլ թիւհաա օգունտալունաղա կէ- ղալ Էլիւրաղ ղազէթա մուլ- պիրլէրի, կիւլա ֆիլան պէցիւ- ղաթ ին միւլազաթ իլլէ միշլէր իկ- յի մուսաննամիւքալմէլէր թէր- յի

րէ, բրէնս կօրագօֆ, Սօնէ կա-
ղէթաւորն մուխպիւր ինչ վու-
գու պուլան միւքեպէմէս մու-
սաննա պիւր չէլ զանն խոլմէսին
տէյի, տէրհալ տօղլուտան պիւր
սուրէթէ վէ Հալապ գու միւքան-
եասը վասիթաւորն միւքեպէ-
մէի մէգքիւրէյի ալէնէն թաստիգ
իթիւրմիշ տիւր Բրէնս կօրագ-
գօֆ, պու թաստիպի տօղլուտան
տօղլուր իտէմէյէնք օլտուլուն-
տան միւքեպէմէնին պիւր էհէմիւ-
յէթիւր Զօգթաւոր իշիւն տօղլու-
տէյի տիւր տէյի իւան իթիւրմիշ,
վէ պէպլէնէ միւքեպէմէնն սայիւր
գըրապիւր քեւմիլէն սահհիհ իտու-
կիւր անլաթմիշ տըր Գիւթիւն
իթիւրա զաղէթալար, բրէնս կօր-
գաֆ Զաղէթէթիւրին Սօնէ զա-
ղէթաւորն մուխպիւրն տէյի-
տիւր սէօղլէրին էհէմիլէթիւր
թաստիգ իթմէքտ տիւրէր ։

Մարեշալ Մագ-Մահօն լիեճ,
լիւ սէհաֆաթ ֆրանսատան վի-
էննայա աղիմէթ իթմիշ տիւր ։

Աւսթիւրիան վիտին գնօստը
Մ. Նույսան հագգընտա իծրա օ-
լունան հագգալէ իւզէր նէ, Ա-
վրթիւրա վէ իուտիս տէվէթիւր
պէյիւնտէ Գուլկարիսթանտա ք-
լիւն-Լիւպիւրն (եւսիւրօրալը-
լարն իթիլալաթիւր հալի մու-
հէտաթ) հիւքմիւ ճարի օլուպ օլ-
մասըլը մէսէյի տիւրէնտ օլու-
նարագ, վիէննա վէ իթէթիւրալի
գապիլէթօլըլը պու պապալ տիւր
խալը մուխպէրէ իթիւրէն
սօնա, քիւլիւ-Լիւպիւր հիւքմիւ-
նիւն Գուլկարիսթանտա ճարի օլ-
մասը Ուստիս տէվէթի իթարա-
ֆրանտան թաստիգ օլունուպ, քէյ-
ֆիլէթիւր ըստի Գուլկար կաղ-
թալ ինչ իւան օլուննալընա գա-
լար վէրիւրմիշ տիւր ։ Վիէննա կա-
ղէթալարն իթիւրալէնն նալա-
րէն, սեպտեմբեր 6 թարիսիյէ
նէյի օլունան ըստի Գուլկար կա-
ղէթալարն պու ըստա տայիւր պիւր
իւան ըհտիս վար ըրէր ։

ՄԵՔԵՆԹԻՊ

Թէթը տաղ մուխպիւրիւրն վա-
րիս օլուն պիւր մէթիւրա տըր ։

Թէթը տաղ 11 սեպտ. 1879.
Գարեպետիւր-Արեւիկանին
րուծիւնն պուրատա պուլունան
չիւպէսի պու այլըն Յընը կիւնիւ
Ս. Թ. քիլիսէսի մէթիւրիւնտ ընդ-
ժողով ազա իթմիշ տիւր Արծ. Տ-
ղանդ. հայր պիւր նութիւր մէս
լիսի քիւլաա իտէրէր, Տնօրէն
խորհուրդուն ընդ. ժողովա հի-
սապ վէրէնէյի հաղըրուն իւ-
թար իթմիշ օլունուրնտան, օ

անտէ մուհապէս տէֆթիւրէր
կէթիւրիւր, մէհիւրին ինթիլաա
իթիւրի իւշ միւքէթիւր թարա-
ֆրանտան իթիւրի վէ մուպէնէ
օլունտուգտան սօնգրա, Տնօրէն
խորհուրդ թարաֆիւտան վուգու-
պուլան տալէթ իւզէրինէ մէթ-
թէպ հօճալը Գէսրգէ Էթ. Շիւրին-
եան քէմալը պէլաղէթիւ մուհալի-
պիւր նութիւր իրատ իթմիշ վէ պու-
նութիւր հաղըրուն իւզէրինէ հիւս-
նիւ իթիւրի կիլէմիշ օլունալ, տէր-
ճի իթիւրալը ինչ պիւր սուրէթի
թարաֆիւր իրատ օլուննալ
տուր ։

Կէրէթ ազա վէ կէրէթ ալըլ տան
եւրդ քիւրի գատար մէհիւտէ հա-
ղըր պուլուննալ տուր ։
Մէքիւր նութիւր սօնգրա
Արծ. Արիստալէն հայր, պէօլէ
պիւր զինէթտէ տահա իւք տէֆա
օլարագ հաղըր պուլունտուր
հալտէ, ընկերութիւն աղալար
իշիւն տուլալէր օգուլուպ, մու-
վաֆիպաղէթիւ ու սէպաթ իթմէն-
նի իթմիշ վէ մէհիւտէ ինթիւրմիշ
միշ տիւր ։

Անուրմիւրալ մէօղլէմէն քիւ-
պու մէհիւտէ Էթիւր հաղըր պու-
լուննալը զաղէթիւ կէլէրէր ազա
եաղըլմիւրա տըր ։

Կէլէրէթ քաղար տաթի Ս. Թ.
մէթիւրի շաղիւրտանըն իթէթիւ-
իթիւրէր ընթերցարարագ ըն-
կերութիւնն տարիւրմիշ զինէ-
թի իծրա օլուննալընտան, պու
զինէթիւր հաղըրունտ տ կէլէրէթ
հաղիւրմիւրա աղալար

Իշիւն պալատէրի մէթիւրպտա
վէր օլունան նութիւր պէթ վէհի-
լիւր տէրմ օլուննալ տուր ։

Անիւր ընկերք եւ պատուարթան
ուկիւրիւր ։

Քսան եւ հիւր-քերտու տարիւր
կան, յորմէ հետէ իմացական լույս-
րն մուս գտան մեր մէջ, յորմէ
հետէ յառաջգիւրմիւր եւս մանր-
րաթիւր պէթ ինչիւր զգալիւր, յոր-
մէ հետէ պարտուց եւ իրաւանց ալը
ու բէնն թիւթիւր սիւսալը, Հայ եւ
րուստարութիւնն մանալարէ 'ի Կ-
Պոլիս, շարիլ սիւսալ. բաղմալիւր
ընկերութիւն կաղմեցան այլ եւ այլ
նպատակներով, բայց, ինչպէս Ձեր
մէկն չատերը գիտեն, գրեթէ ա-
մէնք ալ տուլութիւն չունեցան,
տաւալ կամ նուազ կանուլ կործա-
նեցան եւ չատերութիւնը զոյցուցած
գրաւալութիւնն իրաւանս ճիւղ նպա-
տակին ծառայելու կորտեանն ան-
դուրը գնաց ։ Անմակաւն փորձա-
նութիւնս զայս ինչ սակ տուաւ, եւ
կրպակուրմ տաա սակ թէ երբ
տարի յառաջ իսկ մի լրագրի տարե-
կան րաթաւորագիւրն տուժեցի յա-
նուն մի ընթերցարարաց ընկերու-
թեան զոր կաղմած էի յատարագար
Մութին բարեկամը՝ որ խորհրդով

անդամ եկած է եղեր, վերջէն կ'ի-
մանաւ, առանձին ընկերութիւն պու-
րամտութիւնը թունաւորելով՝ մի-
այն ընկերութիւնը կործանեց, այլ
եւ նորա գոյացուցած փորձիկ դրա-
մաղուրը անհետ ըլաւ, որպէս զի
փնտր եւ կրկնով հեռանում անտի-
վարձարանի պաշտօնեայ ըր այս ան-
ձը ։ Մէկ կողմէն մաքրու մանկու-
թիւնը, միւսին խառնարարութիւնն
կամ շարմարութիւնն այսպէս ըրին
գրեթէ անհետեւ ։ Այլ փաղը այս
օրերու լուսնուն, փառք Սուլթա-
նիյէն, Նուպար-Նահանգարի եւ այլ
լուսնի փառարանաց յորոց դուրս ե-
կաւ մի նոր սերունդ, մի նոր բա-
նալ Հայ երկրապարտութեան, որը
տոթ, ճաշակաւ, սկզբունքով եւ մը-
տօք զինեց, որ ընկերութեանց ա-
մէնէն վեհին ձեռնարկելով այն ա-
ւերակաց վրայ կանգնեց 1878 յու-
մար Էին մի հոյակապ վիտուաճ Գիւր-
րոցարարագ-Արեւիկանն անուրմով, որ
նպատակ ունի Մէքիւր Հայաստա-
նի մէջ Ազգային կրթութեան նպաս-
տել ։

Անիւր ընկերք եւ ուկիւրիւր,
Խորհրդութեան տեւտուցալ թէ մի-
քանի քաղաքներէ Հայ երկրապար-
տութեան փաթեց հրճուածք ող-
ջունել ալը միադեպ ընկերութիւնն,
նմա ճիւղեր հաստատելով իր գրու-
նուած տեղը, եւ թէ ազգային յա-
ռաջընթացութեան տեւալը փաղա ա-
ռատաճուն սրտեր իսկ իրենց լիա-
րուն նպատակը թափեցին եւ կը
թափան ալը ընկերութեան գիւրիւր ։
Չայս րաւանելով, ի Թատուլթիւր,
զոր եւս վառեցալ 'ի սէր այդ ըն-
կերութեան բարձր նպատակին, եւ
որոյ մի ճիւղն հաստատեցի 'ի Ձեզի,
նոր այսօր մի ընդհանուր ժողովրդն
մէջ խօսելու պատիւն ունիմ հրաւե-
րանք պատուարթան Տնօրէն-Խոր-
հուրդ ։ Ձճեզ գովելու հարկը չեմ
զգար, այլ կը ընդհանուրմիւր զինչ այս
ձեռնարկին մէջ՝ ազգային պարտուց
մէջ զգացման արգիւնքն 'ի Ձեզ տեա-
նելով ։

Անիւր ուկիւրիւր, ճամարապիւր,
դեղեկելու, անարարքի կամ անշարժ
սիւնուր ժամանակը չէ, գգալու,
խորհելու, դատելու եւ գործելու
ժամանակն եկած եւ անցած իսկ է ։
Ամեն Հայ պարտի անձնակա չըլաւ
նախկին դուրս ելնել եւ մանալիւր
ազգային հանրական շարժմանց ։ Կ.
Պոլսը Հայ երկրապարտութիւնն այս
նպատակներով, բայց, ինչպէս Ձեր
մէկն չատերը գիտեն, գրեթէ ա-
մէնք ալ տուլութիւն չունեցան,
տաւալ կամ նուազ կանուլ կործա-
նեցան եւ չատերութիւնը զոյցուցած
գրաւալութիւնն իրաւանս ճիւղ նպա-
տակին ծառայելու կորտեանն ան-
դուրը գնաց ։ Անմակաւն փորձա-
նութիւնս զայս ինչ սակ տուաւ, եւ
կրպակուրմ տաա սակ թէ երբ
տարի յառաջ իսկ մի լրագրի տարե-
կան րաթաւորագիւրն տուժեցի յա-
նուն մի ընթերցարարաց ընկերու-
թեան զոր կաղմած էի յատարագար
Մութին բարեկամը՝ որ խորհրդով

հանուած է, ոչ եկեղեցի մնացած է
չէն, ոչ վանք, ոչ գիւղ աւարի չը-
տրուած, ոչ ստացումք եւ ոչ երկ-
րագործական արդիւնք անկապու-
մեայն կը թորթուի, հարը կ'առե-
ւանգի, կ'ոյրը կը ընտարի, երբ
տաալը տարագրի կ'երթայ 'ի հայ-
րենեաց, ծերունին իր դաւալաց
հոգին կ'իթէ բարեբաղդալար ֆիւր-
տին սուրէն գերծ մնացած է մերի
եւ բոլորն, նոթի եւ ծարաւ, ան-
լոյս եւ անդատարակ կը մննայ,
արտաւը թափել միայն դիմէ 'իսայ-
տալու եւ իր զէլիւր վրայ ժպիտ լո-
ղանքելու օրերուն մէջ, ո՞ր քար
սիրտ կ'ընայ անտարբեր մնալ այս
անհանգիստ, ինչ կ'ընեմ, այս անա-
նուն ինչ տառութեանց աղալու ։
Կատարութեան անուրմ միայն
կայ անարժան օղաւտեայ զոյրն
գողակց, յալիւրալիւր խորհրդա-
կից, արդաւարակին մեղապից, ա-
նիւրակ կուտակից, կալաւարակի
եւ աւերիլ են ։ Ժողովրդեան հետ կա-
ռաւարտութիւնը կործանման վիճակի
կը հասնի եղբ, ոյու՜ փոյթ, բա-
ւական է որ իրենց քաւիլը լուսնի,
Քիւրտին եւ Ձէլեքիւրն Խիւրը չի մը-
նայ, ինչո՞ւ, չեմ գիտեր ։

Այս է փոր-Լիւպիւր, մանաւաղ
Հայաստանի մէջ, Հայուն վրձակը եւ
կատարութեան պաշտօնէից ըն-
թերիլ է հոն, այլ գաղաւարարու-
թեան նպատակը վրձակի մէջ, այ-
սինքն հոս Վասի, հոն Գալմագալ
թէ ամեն վայրկեան արդարութիւնը
հաւանական է հոն, թէ կեանքի,
պատուոյ եւ ստացումի իրաւունքը
միթիւրած է հոն ։ Այս ամեն շարիւ-
րէ 'ի գործ կը դուրսին հոն, ալտիւր
լուրերն հաւաքախառն արտաւաղ
գետերուն հետ 'ի Կ. Պոլսի իր թա-
փին ամեն օր, լոյս կանալ չկայ,
կատարական հոգ եւ ազգու-
թեան չկան, գոթի չկայ, մարդա-
լին ալը չկայ, Անս այս իշիւրիւր
մէջ, Անիւր ուկիւրիւր, Գարեպետի-
ւրագ-Արեւիկան ընկերութիւնը թիւ-
րով կայսերականը կայսեր, սիւտա-
կանը պետականին իր բարձր հետե-
ւութիւններով հանդերձ, ձեռն կը
կարկառէ Հայաստանի մէջ անոնց
որը Հայութեան ապագային մեծ մա-
սը կ'իկալմեն, որը մեր զաւակներն
ու երջանիկն են, այսինքն Հայ
մանկութեան՝ ապագայի տալով նոցա
լոյս եւ Ազգային կրթութիւն Ձեր եւ
այլոց օժանդակութեամբ ։

Այլ թէ քանի կարեւոր է լոյս տա-
լու գործն, կը հրաւիրմ խօսելու,
զի ի մեզ ևս ընդունուած է թէ ա-
ռանց դատարարութեան, ոչ կըր-
թութիւն կայ, ոչ պարտուց ճանա-
չում, ոչ իրաւանց պաշտօնաւոր-
ութիւն, ոչ գործիւրն, ոչ ապատու-
թիւն, ոչ յառաջընթացութիւն, ոչ եր-
ջանութիւն, մէկ իստուրմ, չկայ
քաղաքարթութիւն, չկայ փրկու-
թիւն ։ Է՞ր իստիլ այս ծանուցեալ
ճամարտութեան վրայ, մատուր սը-

նունի պէտքը մարմնաւոր անուն-
զին ուկիւրն շալի պապուած է այ-
սօր բաղմուց ի մէջ, գիտենք ամենքս
թէ մարդը տաանց կրթութեան եւ
մատուր լոյսի մարմնով միայն կեն-
դանի, իսկ մտքը իրաւ մ'է, անկա-
րող զգալու եւ գործելունը որ բարձր
է, ինչ որ վստմ է, ինչ որ գեղեցիկ
ինչ որ պարտք է ։ Մայն վրձակը ո-
րում մեք ենթարկեալ եմք, եւ Հա-
յաստանի կրած դժբաղդութիւնը
կը բոլորն, նոթի եւ ծարաւ, ան-
լոյս եւ անդատարակ կը մննայ,
արտաւը թափել միայն դիմէ 'իսայ-
տալու եւ իր զէլիւր վրայ ժպիտ լո-
ղանքելու օրերուն մէջ, ո՞ր քար
սիրտ կ'ընայ անտարբեր մնալ այս
անհանգիստ, ինչ կ'ընեմ, այս անա-
նուն ինչ տառութեանց աղալու ։

Կատարութեան անուրմ միայն
կայ անարժան օղաւտեայ զոյրն
գողակց, յալիւրալիւր խորհրդա-
կից, արդաւարակին մեղապից, ա-
նիւրակ կուտակից, կալաւարակի
եւ աւերիլ են ։ Ժողովրդեան հետ կա-
ռաւարտութիւնը կործանման վիճակի
կը հասնի եղբ, ոյու՜ փոյթ, բա-
ւական է որ իրենց քաւիլը լուսնի,
Քիւրտին եւ Ձէլեքիւրն Խիւրը չի մը-
նայ, ինչո՞ւ, չեմ գիտեր ։

Այս է փոր-Լիւպիւր, մանաւաղ
Հայաստանի մէջ, Հայուն վրձակը եւ
կատարութեան պաշտօնէից ըն-
թերիլ է հոն, այլ գաղաւարարու-
թեան նպատակը վրձակի մէջ, այ-
սինքն հոս Վասի, հոն Գալմագալ
թէ ամեն վայրկեան արդարութիւնը
հաւանական է հոն, թէ կեանքի,
պատուոյ եւ ստացումի իրաւունքը
միթիւրած է հոն ։ Այս ամեն շարիւ-
րէ 'ի գործ կը դուրսին հոն, ալտիւր
լուրերն հաւաքախառն արտաւաղ
գետերուն հետ 'ի Կ. Պոլսի իր թա-
փին ամեն օր, լոյս կանալ չկայ,
կատարական հոգ եւ ազգու-
թեան չկան, գոթի չկայ, մարդա-
լին ալը չկայ, Անս այս իշիւրիւր
մէջ, Անիւր ուկիւրիւր, Գարեպետի-
ւրագ-Արեւիկան ընկերութիւնը թիւ-
րով կայսերականը կայսեր, սիւտա-
կանը պետականին իր բարձր հետե-
ւութիւններով հանդերձ, ձեռն կը
կարկառէ Հայաստանի մէջ անոնց
որը Հայութեան ապագային մեծ մա-
սը կ'իկալմեն, որը մեր զաւակներն
ու երջանիկն են, այսինքն Հայ
մանկութեան՝ ապագայի տալով նոցա
լոյս եւ Ազգային կրթութիւն Ձեր եւ
այլոց օժանդակութեամբ ։

նունի պէտքը մարմնաւոր անուն-
զին ուկիւրն շալի պապուած է այ-
սօր բաղմուց ի մէջ, գիտենք ամենքս
թէ մարդը տաանց կրթութեան եւ
մատուր լոյսի մարմնով միայն կեն-
դանի, իսկ մտքը իրաւ մ'է, անկա-
րող զգալու եւ գործելունը որ բարձր
է, ինչ որ վստմ է, ինչ որ գեղեցիկ
ինչ որ պարտք է ։ Մայն վրձակը ո-
րում մեք ենթարկեալ եմք, եւ Հա-
յաստանի կրած դժբաղդութիւնը
կը բոլորն, նոթի եւ ծարաւ, ան-
լոյս եւ անդատարակ կը մննայ,
արտաւը թափել միայն դիմէ 'իսայ-
տալու եւ իր զէլիւր վրայ ժպիտ լո-
ղանքելու օրերուն մէջ, ո՞ր քար
սիրտ կ'ընայ անտարբեր մնալ այս
անհանգիստ, ինչ կ'ընեմ, այս անա-
նուն ինչ տառութեանց աղալու ։

Կատարութեան անուրմ միայն
կայ անարժան օղաւտեայ զոյրն
գողակց, յալիւրալիւր խորհրդա-
կից, արդաւարակին մեղապից, ա-
նիւրակ կուտակից, կալաւարակի
եւ աւերիլ են ։ Ժողովրդեան հետ կա-
ռաւարտութիւնը կործանման վիճակի
կը հասնի եղբ, ոյու՜ փոյթ, բա-
ւական է որ իրենց քաւիլը լուսնի,
Քիւրտին եւ Ձէլեքիւրն Խիւրը չի մը-
նայ, ինչո՞ւ, չեմ գիտեր ։

ԹԵՎՃԻՆԱԹ

Հալապ վիլայէթի վալիլիկ պի-
րենի գօմիւրիւր Էսհէմիւտէ
գալմագ իւրիւր Գաթիմուտին վի-
լայէթի վալիսի սալըլը տէվէթիւ-
րա Սայիտ բաշայա ։

Գաթիմուտէն վիլայէթի վալի-
լիկի Հալապ վիլայէթի վալիսի
սալըլը տէվէթիւր Գալիլալալայա,
միւս մէյիլիլի Բարիս սէֆաթիւր
սէնիյէսի պիւրիւր քեւմիլի սա-
պըլ ֆէհիմ պէթ թէվէթիս պու-
րուլուր տըր ։

Կատարութեան անուրմ միայն
կայ անարժան օղաւտեայ զոյրն
գողակց, յալիւրալիւր խորհրդա-
կից, արդաւարակին մեղապից, ա-
նիւրակ կուտակից, կալաւարակի
եւ աւերիլ են ։ Ժողովրդեան հետ կա-
ռաւարտութիւնը կործանման վիճակի
կը հասնի եղբ, ոյու՜ փոյթ, բա-
ւական է որ իրենց քաւիլը լուսնի,
Քիւրտին եւ Ձէլեքիւրն Խիւրը չի մը-
նայ, ինչո՞ւ, չեմ գիտեր ։

ԴԵՍԻՐ

Ֆէնալէթիւր բրէնս Գիւմարը
հաղըթիւրին վիէննա սէֆիւրի
իւպէնթիւր տէվէթիւր Էսհէմիւ
բաշա հաղըթիւր ինչ մալաղաթ
իթիւրի էննալ, էհէթիւր
հաղըթի տօղլուր Սիւն թարաֆրանտան
խաղի օլունան վիլայէթիւր օնի-
քի վիլայէթի թաղսիմ ինչ, ու-
մուսուրուն հուգուգը Սէնիյէի
հաղըթի Բաթուրիւրի տօղլու-
նուրմաղալըլը պիւր գօմիւրն նէ-
ղաղէթի թահթիւր մաղ խոլիմ-
սիւր թէթիւր իթիւրի Աթա-Հու-
ւէ ֆիլ Ձէ կիւլ թարիսի ինչ
վիւրնալըլը զիւրած, նա իրթիւր մա-
րօղիւր վէրէրուն վրայ ձէթ թափող
եւ առաւարտութեանը դարման տաող
մաղալարն անցորդն է ։ Նա Սիւրիւր
աւալանին ժով ապասող երեսնա-
նայ անդամալարին, Բարի՜ առ գիւս-
հիւն ըս եւրթ ի տուն քո՞ ըսող
չիւրէն է մահալըլը Հայաստանի
համար, նա ստանալըր ցուրտի ա-
տեն կաղալըլը ճառագալթ սիւտող
արեգակն է, որ մեր ազգային կե-
նաց հորիզոնին վրայ կը ժպտի, եւ ո-
րովեւեւ նա լոյս արտելով կեանք
կը սիրէ, ամեն բարիք կը սիրէ ։

Միւրալ-Գիւմար
Ինթիլի

Գիւս

Վալի կաղէթալարն ճառագալթ
իւրիւր իւրիւր նիւսիւնսիւտէ ինչ
վալը Ահլալ ինթիւր պէնտը

ՀԱՐԳ ՄՈՒՀԱՐԷՊԵՍԻ

ԹԵՔՐԱՐ ՐՈՒՄԵԼԻ ՃԻՆԷԹԻ

Բուսիլին թարալըլը ։ — Օգոստ-
էսի, Բաթէթի, Կանէթի վէ Տիւր-
իւսալէն նաթ ժէնէթալըլը ճիւ օր-
տուրալըլը ամէլիւրմիւր հարալիւսի ։

Օգոստէֆին երբեքիւն Էթիւր-
նէնին իւրալը ։

(662 Զապալալ Գիւս)

Նէհրին կէյիտիւտէն միւրուր
իթմէք իւթէնէնէրին քեւֆիւ-
սի սուտա պողուլուր իտի ։ ու-
ղաղանս պաղըլըլը վէ ինտա-
լար իշիւրիմէթտէ օլուպ, պու
գալապալըլըն նիւպիւթ տէրէնէ
գօրգօլա օղրամըլ օլունուր կէօ-
րիւլմէթտէ իտի ։ Մուսիլիւրէն
րուսալ խապիւր արալարը քիւ պու
գարկալըլը՝ իւր աղալըլը իւրն-
ճի տարակոն պէօլիւրիւնն իւ-
ճաթ իթիւրի վաղըլտան պաշ-
լար իտի ։ Քէթիւրիւնն էօթիւ-
սինտէ տէմիւր քիւ սթաթիւնու
կէթիւրիւր, սու պիւրնալն էթ-
րաֆիւտա իւր քիւլմէթիւր մահալ
ուղաղըլա գատար քի

